

РЕШЕНИЕ

№ 263

гр. Пазарджик, 10.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Красимир Г. Ненчев

Членове: Албена Г. Палова
Мариана Ил. Димитрова

при участието на секретаря Галина Г. Младенова
като разгледа докладваното от Мариана Ил. Димитрова Въззивно
гражданско дело № 20215200500711 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

Обжалва се решение №260323 постановено на 28.06.2021г. по гр.дело № 1240 по описа на Пещерския районен съд за 2020г.,с което „ДЗИ Животозастраховане“ЕАД ЕИК 121518328, със седалище и адрес на управление на дейността : гр.София 1463, бул. „Витоша“ 896 - ОББ Милениум Център, представлявано от К.Х.Ч. и Б.А.В. е осъдено да заплати на ИВ. Д. ИВ. ЕГН ***** от гр. П., ул. „Г.М.“ № 24 сумата от 6 666,67 лева, представляваща застрахователно обезщетение за настъпил риск по застрахователна полица № 5000029444 по програма „Закрила" с покритие 25.02.2014г. - 25.12.2016 г. за застрахователна сума 20000 лева, и сумата от 6 480 лева, представляваща застрахователно обезщетение за настъпил риск по застрахователна полица № 2301120443 по програма „Д.П.", с покритие 27.08.2014 - 27.02.2015 г. за застрахователна сума 19440 лева,ведно със законната лихва върху двете суми ,считано от

09.11.2020 година до окончателното им изплащане. Осъдено е „ДЗИ Животозастраховане“ ЕАД ЕИК 121518328 да заплати на Н. Й. ИВ. ЕГН ***** от гр.П. „ул.“Г.М.“ № 24 сумата от 6 666.67 лева, представляваща застрахователно обезщетение за настъпил риск по застрахователна полица № 5000029444 по програма „Закрила" с покритие 25.02.2014 - 25.12.2016 г. за застрахователна сума 20000 лева, и сумата от 6 480 лева, представляваща застрахователно обезщетение за настъпил риск по застрахователна полица № 2301120443 по програма „Д.П.", с покритие 27.08.2014 - 27.02.2015 г. за застрахователна сума 19440 лв,ведно със законната лихва върху двете суми ,считано от 09.11.2020 година до окончателното им изплащане. Осъдено е „ДЗИ Животозастраховане“ ЕАД ЕИК 121518328 да заплати на Й. Д. ИВ. ЕГН *****, представляван от настойника си Н. Й. ИВ. с постоянен адрес: гр. П., ул. „Г.М.“ № 24 сумата от 6 666.67 лева, представляваща застрахователно обезщетение за настъпил риск по застрахователна полица № 5000029444 по програма „Закрила" с покритие 25.02.2014 - 25.12.2016 г. за застрахователна сума 20000 лева, и сумата от 6 480 лева, представляваща застрахователно обезщетение за настъпил риск по застрахователна полица № 2301120443 по програма „Д.П.", с покритие 27.08.2014 - 27.02.2015 г. за застрахователна сума 19440 лв,ведно със законната лихва върху двете суми ,считано от 09.11.2020 година до окончателното им изплащане. Присъдени са сторените в производството съдебно-деловодни разноски.

Във въззивната си жалба ответникът в първоинстанционното производство „ДЗИ Животозастраховане“ ЕАД ЕИК 121518328 твърди,че решението е неправилно поради противоречието му с процесуалния и материалния закон. Твърди,че неправилно първоинстанционният съд е приел, че са налице предпоставките за заплащане на застрахователно обезщетение на наследниците на Т. И. И.. Видно от приложените към исковата молба Общи условия на „ОББ

- Алико Животозастрахователно дружество“ АД по застраховка „Злополука“, в случай на смърт на застрахованото лице бенефициент са неговите законни наследници. Съгласно влязлото в сила на 27.08.2020 год. решение на Районен съд - П. по гр. дело № 1732/2019 год. Т. И. И. е починал на 10.11.2014 год., а видно от Удостоверение за наследници с изх. № 106/27.08.2020 год. на община П. негов законен наследник към онзи момент е неговият брат Д. И. И.. Приживе Д. И. И. не се е възползвал от възможността да претендира застрахователно обезщетение от „ДЗИ - Животозастраховане" ЕАД в качеството си на бенефициент на починалото лице Т. И.. Такава претенция е предявена официално едва през 2020 год. и то не от прекия наследник на Т. И. И. - неговият брат Д. И. И., а от неговите наследници - ищите в настоящото производство. Те обаче не притежават качеството „бенефициенти“ на застрахованото лице Т. И. по смисъл на Общите условия на застраховка „Злополука" и „Д.П.“. Правото да се претендира застрахователно обезщетение след смъртта на застрахованото лице е лично право, което е следвало да бъде упражнено от бенефициента Д. И. и следователно не се прехвърля автоматично към ищите, доколкото застрахователната сума по застраховка „Живот" не е част от наследствената маса и не преминава върху наследниците на бенефициента (чл. 235 от КЗ - отм.). Ищите не могат да упражнят едно чуждо право, което не е било упражнено приживе от бенефициента по застрахователната полица.

Въззивникът твърди, че неправилен е и изводът на първоинстанционния съд за наличието на предпоставки за прекъсване на давността съгласно чл. 116, б. „а“ ЗЗД. Съгласно чл. 378, ал. 2 КЗ правата и задълженията по застрахователния договор по застраховки "Живот", "Злополука", "Заболяване" се погасяват с 5-годишна давност, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие. В настоящия случай застрахователното събитие - смърт е настъпило съгласно решение на РС - П. на 10.11.2014 год. и от тази

дата е започнал да тече 5-годишният давностен срок по чл. 378, ал. 2 КЗ. Към дата 06.11.2020 год. - датата на подаване на исковата молба, срокът е изтекъл и вземането е погасено по давност. Действително през 2016 год. в „ОББ - Алико Животозастрахователно дружество“ АД е постъпило писмо с вх. № 42802-16/07.11.2016 год. от наследника Д. И. И.. В отговора си застрахователят е дал указания на Д. И. И. да се снабди със съдебно решение за обявяване на смъртта на Т. И. И. и едва след това да предяви претенция за изплащане на посочените в застрахователния договор обезщетения в качеството си на негов наследник. Изпращането на писмо до Дружеството, с което последното е уведомено за настъпила смърт на застрахованото лице, без обаче да е налице волеизявление за изплащане на застрахователна сума по двете полици и без да са представени доказателства за това обстоятелство, не представлява според въззивника предявяване на претенция за плащане, съответно погрешно първоинстанционният съд е приел, че е налице хипотезата на чл. 116, б. „а“ ЗЗД за прекъсване на давността поради признаване на вземането от страна на застрахователното дружество. За да е налице прекъсване на давностния срок е необходимо да се установи, че ищецът е заявил претенция към ответника за плащане на застрахователно обезщетение, а последният от своя страна да е установил, че са налице всички предпоставки за заплащане на застрахователното обезщетение.

На следващо място, въззивникът твърди, че първоинстанционният съд не е взел предвид обстоятелството, че основание за заплащане на застрахователно обезщетение съгласно Застрахователна полица по застрахователен пакет „Закрила“ и застрахователна програма „Д.П.“ е настъпването на смърт на застрахованото лице единствено вследствие на „злополука“. Съгласно приложимите към двете полици Общо условия злополуката е събитие, имащо за резултат медицински установима телесна повреда, която не е причинена съзнателно от Застрахования, получена е по време на срока на Общите условия и е

причинена от външни, неконтролируеми от Застрахования сили, независимо от всички други условия. В процесния случай първоинстанционният съд неправилно е приел, че е налице настъпването на застрахователно събитие „смърт в следствие на злополука“. Съгласно Решение № 564/20.07.2020 год. на РС - П. е обявена смъртта на Т. И. И. на основание чл. 14, вр. чл. 16 от ЗЛС и чл. 549 и сл. ГПК. Наследниците на Т. И. И. също не представят убедителни доказателства, от които да може да се направи обоснован извод, че смъртта на застрахования е настъпила вследствие на злополука. Искането е решението като неправилно да бъде отменено.

В срока по чл.263,ал.1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ИВ. Д. ИВ., Н. Й. ИВ. и Й. Д. ИВ.-представяван от настойника си Н. Й. ИВ.,в който излагат съображения за нейната неоснователност.Твърдението на жалбоподателя,че ишците не са били бенефициенти по застрахователната полица и не могат да упражнят чуждо право, което не е било упражнено приживе от бенефициента по полицата е несъстоятелно. Посочват,че макар Д. И. да се явява прекият наследник на застрахованото лице, следва да се има предвид, че към момента на смъртта на Д. И. - 06.05.2017 г., застрахованият Т. И. И. е бил обявен само за общодържавно издирване. Към този момент въобще не би могло да се говори за наследствена маса, тъй като смъртта на застрахованото лице е обявена едва през 2020 г. с решение по гр. д. № 1732/2019 г. по описа на Районен съд П.. И макар съдът да е определил предполагаемата дата на настъпване на смъртта към заден момент - 10.11.2014 г., то тази дата става известна за наследниците едва с влизане на решението в сила,и едва към този момент за тях възникват правата и задълженията, включени в наследствената маса. Т.е, въззиваемата страна твърди,че няма как наследодателят им Д. И. И. да е упражнил правото си по застрахователната полица приживе, тъй като до момента на неговата смърт, това право въобще не е било възникнало.

Относно второто възражение на жалбоподателя, че вземането било погасено по давност, въззиваемата страна противопоставя следното становище: първоинстанционният съд правилно е приел, че застрахователят е признал вземането, като в отговор на заявление на Д. И. е посочил, че същият в качеството си на наследник на Т. И. може да предяви претенция след получаване на решение за обявяване на неговата смърт, като застрахователното дружество се е ангажирало да не се възползва от срока по чл. 378, ал. 2 КЗ, т.е. признанието, извършено от длъжника и достигнало до кредитора, прекъсва давността съгласно чл. 116, б. „а“ ЗЗД. Освен това, посочват, че в конкретният случай момента, от който започва да тече давността, следва да бъде решението за обявяване на смъртта, а не самото настъпване на смъртта. С решението съдът определя предполагаемата дата на смъртта, но юридическите последици от тази смърт възникват едва след влизане на решението в сила - 07.08.2020 г. Преди тази дата на практика смъртта на лицето не се смята за настъпила и преди тя да бъде обявена по съдебен ред, за евентуалните наследници на изчезналото лице не съществува правна възможност да упражнят правата си.

Относно следващото възражение на въззивника, въззиваемата страна посочва следното: възражението на жалбоподателя, че покрит риск по застраховката било само настъпването на смърт вследствие на злополука, а в конкретния казус нямало как да се направи заключение за обстоятелствата, при които е настъпила смъртта и дали те съставляват злополука по смисъла на общите условия, за некоректно. Съгласно чл. 3, т. 3.1.1 от общите условия на застрахователя смъртта, настъпила в резултат от изчезване, представлява покрит риск и след получаване на съдебно решение за това обстоятелство следва да бъде изплатено застрахователно обезщетение. Ето защо, според въззиваемата страна покрит риск по смисъла на общите условия е обявяването по съдебен ред на смъртта вследствие на безвестно

отсъствие на лицето по смисъла на чл. 14 и чл. 16 ЗЛС, а не конкретните обстоятелства, при които е настъпила смъртта, тъй като няма как да бъдат установени, а за тях могат да се правят само хипотези и догадки. Искането е решението като правилно да бъде потвърдено.

Съдът, след преценка на събраните в хода на производството доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното:

Производството пред ПРС е образувано по предявен иск с правно основание чл. 448 от КЗ във вр. с чл. 459 от КЗ.

Няма спор по делото, че с Решение № 564 постановено на 20.07.2020г. по гр. дело № 1732 по описа на Пещерския районен съд за 2019г., е обявена смъртта на Т. И. И., настъпила на 10.11.2014г.

От удостоверение за наследници, изд. на 27.08.2020г. от Кметство с.Ф. се установява, че Т. И. е оставил за свои законни наследници : Д. И. И.-брат, починал на 06.05.2017г., Н. Й. ИВ.-снаха , ИВ. Д. ИВ. и Й. Д. ИВ.- племенници.

Няма спор, че Т. И. към 25.02.2014 година е бил страна по договор с „ОББ-МетЛайф ЖЗД“ АД по две полици „Закрила“ със застрахователна сума 20 000 лева при събитие вследствие на злополука и „Д.П.“ при събитие вследствие на „злополука“ като е притежавал и застрахователен сертификат № 2301120443 по групова застрахователна полица № 2301 с покрити рискове смърт вследствие на злополука със застрахователна сума от 19 440 лева. Няма спор, че всички месечни погасителни вноски са били заплатени на застрахователя.

Въззивникът е правоприемник на „ОББ-Животозастраховане“ ЕАД. През 2016 година е предявено искане за заплащане на застрахователни суми от наследниците на Т. И. В отговор на това искане ,застрахователното дружество е заявило, че претенцията за

изплащане на обезщетение, следва да бъде заявена след получаване на решение за обявяване на смъртта на лицето Т. И. И. като застрахователно дружество се ангажира да не се възползва от срока за давност по КЗ предвиден в чл.378,ал.2.

В мотивите на обжалвания съдебен акт, първоинстанционният съд от правна страна е приел следното:Съгласно чл. 238, ал. 1 КЗ (отм.) при настъпване на застрахователното събитие или на определените в договора условия застрахователят е длъжен да плати застрахователната сума, определена в застрахователния договор. Договорът за застраховка "Злополука" се сключва срещу събития, свързани с живота, здравето или телесната цялост на физическо лице.

Предпоставките за уважаването на предявения иск са: 1. За здравето на Т. И. да е била сключена застраховка "Злополука", по която застраховател е било дружество ОББ-МетЛайф ЖЗД"АД, чийто правоприменник е ответника по настоящото дело 2. Да е настъпила злополуката, предмет на застрахователния договор, като същата да е в резултат на внезапни и непредвидими въздействия от външен произход; 3. Застрахованото лице да е увредено; 4. Застрахователят да не е изплатил обезщетение. Предвид установеното,че един от наследниците ,а именно Д. И. И. е заявил искане за изплащане на застрахователните суми,определени в застрахователния договор,но към момента на искането му застрахователното събитие не е било настъпило, имало е само обявяване на лицето Т. И. за общодържавно издирване,то всички предпоставки са налице и исковите се явяват основателни.

Първоинстанционният съд е приел възражението за погасяване на задължението по давност за несъстоятелно, тъй като е констатирал,че давността е прекъсната с признаване на вземането от застрахователното дружество.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му

част. В обхвата на така посочените въззивни предели съдът намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на правилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл. 269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания. Въз основа на последните настоящият състав намира постановеното решение за правилно, респ. въззивната жалба за неоснователна.

Правните изводи на първоинстанционния съд изцяло се споделят от настоящия съдебен състав ,затова и на основание чл.272 от ГПК препраща към тях. За пълнота на съдебния акт обаче, съдът счита за необходимо да отбележи следното:

Съгласно чл. 448, ал. 5 КЗ в случай на смърт на застрахованото лице, което е и застраховащ по договора, когато застраховката не е сключена в полза на трети ползващи се лица, застрахователната сума се изплаща на наследниците на застрахованото лице. От тук следва извод, че при настъпване на риска "смърт", правоимащи лица са наследниците на починалото лице. Няма спор по делото, а и видно от удостоверението за наследници, ищите са наследници на застрахованото лице, като ирелевантно е обстоятелството, че те са такива по право на заместване. Съгласно чл. 448, ал. 7 КЗ при настъпване на застрахователно събитие право на пряк иск към застрахователя има само лицето, което има право да получи застрахователната сума. Тъй като ищите са правоимащи лица, то те се явяват лица, които имат право да предявят пряк иск срещу застрахователя, както е в случая. В този смисъл ,въведеното от въззивника възражение,че ищите не активно материално-правно легитимирани по иска е несъстоятелно.

Неоснователно се явява и възражението,че съдът неправилно е приел ,че давността е прекъсната с признание-от една страна и от друга,че към момента на предявяване на иска, давностният петгодишен срок не е изтекъл. На първо място, давностният срок не е

изтекъл, тъй като смъртта на застрахованото лице е обявена със съдебно решение, влязло в законна сила на 07.08.2020г.,от който момент почва да се брои петгодишния давностен срок, исковата молба е предявена на 09.11.2020г.,т.е към датата на предявяване на иска давностният срок не е изтекъл, поради което правото на иск е надлежно упражнено.

Неоснователно е и третото въведено във въззивния процес възражение, че обявяването на смъртта по съдебен ред не представлява покрит риск по застраховката.Съгласно чл. 3, т. 3.1.1 от общите условия на застрахователя смъртта, настъпила в резултат от изчезване, представлява покрит риск и след получаване на съдебно решение за това обстоятелство следва да бъде изплатено застрахователно обезщетение.

Решението като правилно следва да бъде потвърдено.При постановяване на съдебния акт първоинстанционният съд правилно е приложил материалния закон, не е допуснал нарушения на съдопроизводствените правила, решението е обосновано на събраните по делото доказателства.

По разноските:

При този изход на спора разноските, направени в хода на въззивното производство от въззиваемата страна следва да се понесат от въззивника, в размер посочен в списъка по чл.80 от ГПК.

С оглед цената на исковата претенция и по аргумент от чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК настоящият съдебен акт е окончателен и не подлежи на касационно обжалване.

По изложените съображения, Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260323 постановено на 28.06.2021г. по гр.дело № 1240 по описа на Пещерския районен съд за

2020г.

ОСЪЖДА „ДЗИ Животозастраховане“ ЕАД ЕИК 121518328, със седалище и адрес на управление на дейността : гр.София 1463, бул. „Витоша“ 896 - ОББ Милениум Център, представлявано от К.Х.Ч. и Б.А.В. е осъдено да заплати на ИВ. Д. ИВ. ЕГН ***** от гр. П., ул. „Г.М.“ № 24 сумата в размер на 850,00 / осемстотин и петдесет/ лева-представляваща сторени съдебно-деловодни разноси във въззивното производство.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____